

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОМИСИЯТА**от 24 януари 2013 година****за приемане на насоки за прилагането на специфичните условия за здравни претенции, изложени в член 10 от Регламент (ЕО) № 1924/2006 на Европейския парламент и на Съвета****(текст от значение за ЕИП)**

(2013/63/ЕС)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1924/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. относно хранителни и здравни претенции за храните⁽¹⁾, и по-специално член 10, параграф 4 от него,

като има предвид, че:

- (1) В член 10, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1924/2006 се предвижда възможност да се приемат насоки за прилагането на посочения член във връзка със специфичните условия за здравни претенции.
- (2) Както националните контролни органи, така и бизнес операторите на храни поставиха въпроси във връзка с прилагането на член 10, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕО) № 1924/2006. За да се гарантира единното прилагане на тези разпоредби и да се улесни дейността на контролните органи, както и за по-голяма яснота и сигурност за икономическите оператори, е целесъобразно да бъдат приети насоки.
- (3) Насоките, формулирани в приложението към настоящото решение, следва да се вземат предвид от националните органи за контрол и бизнес операторите на храни. На

12 октомври 2012 г. се проведе консултация със заинтересованите страни, по-специално бизнес оператори на храни и групи на потребителите.

- (4) Мерките, предвидени в настоящото решение, са в съответствие със становището на Постоянния комитет по хранителната верига и здравето на животните⁽²⁾,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Насоките за прилагането на член 10 от Регламент (ЕО) № 1924/2006 се съдържат в приложението към настоящото решение.

Член 2Настоящото решение влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на 24 януари 2013 година.

За Комисията
Председател
José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ ОВ L 404, 30.12.2006 г., стр. 9.⁽²⁾ http://ec.europa.eu/food/committees/regulatory/scfcah/general_food/index_en.htm

ПРИЛОЖЕНИЕ

Насоки за прилагането на специфичните условия за здравни претенции, изложени в член 10 от Регламент (ЕО) № 1924/2006**Въведение**

Настоящите насоки са предназначени за националните органи за контрол и за бизнес операторите на храни във връзка с прилагането на член 10 от Регламент (ЕО) № 1924/2006 относно хранителни и здравни претенции за храните (наричан по-долу „регламентът“). Здравна претенция е всяко незадължително търговско съобщение или представяне под каквато и да било форма, например текстове, информация, картина, лого и т.н., което заявява, създава впечатление или внушава, че съществува връзка между храната, предмет на претенцията, и здравето.

В член 10 са изложени специфичните условия за разрешената употреба на разрешени здравни претенции. Тези условия следва да бъдат спазвани наред с общите принципи и изисквания за всички претенции (например член 3 от регламента и разпоредбите на директиви 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ и 84/450/ЕИО на Съвета⁽²⁾, които операторите, използващи здравни претенции, също са длъжни да спазват), с условията за използване на хранителни и здравни претенции по член 4 и с общите положения за всички претенции по член 5, както и със специфичните условия за използването им, посочени в списъка на разрешените здравни претенции. Например в случай на здравни претенции за „намаляване на риска от заболяване“, посочени в член 14, параграф 1, буква а), се изисква допълнителна информация по смисъла на член 14, параграф 2. Важно е да се отбележи, че не могат да се използват дори разрешени здравни претенции, ако използването им не отговаря изцяло на всички изисквания на регламента. По тази причина дори когато дадена претенция е разрешена и е включена в списъците на разрешени здравни претенции, националните органи следва да вземат мерки, ако използването ѝ не отговаря на всички изисквания на регламента.

Постигането на съответствие с разпоредбите на регламента, и по-специално с разпоредбите на член 10, би било улеснено, ако бизнес операторът на храни е в състояние да покаже, че е действал с дължимата грижа и е предприел конкретни стъпки за спазване на всяка част от регламента.

1. Забрана за неразрешени здравни претенции и здравни претенции, чието използване не е в съответствие с регламента — член 10, параграф 1

В член 10, параграф 1 се предвижда, че всякакви здравни претенции са забранени, освен в случаите, когато: а) са разрешени от Комисията и б) използването им отговаря на разпоредбите на регламента. Здравните претенции трябва да са били разрешени по съответната процедура, предвидена в регламента, и да са включени в един от списъците на разрешени здравни претенции, посочени в член 13, параграф 3 и член 14, параграф 1. Забраняват се здравни претенции, които не са разрешени (не са включени в един от списъците на разрешени здравни претенции) и здравни претенции, които са разрешени (включени в един от списъците на разрешени здравни претенции), но използването им не отговаря на предписанията на регламента.

2. Задължителна информация, придружаваща разрешените здравни претенции — член 10, параграф 2**2.1. Разграничаване на три случая на прилагане на член 10, параграф 2**

За да бъде спазан регламентът, в член 10, параграф 2 се предвижда при използване на здравна претенция на потребителя да бъдат предоставяни два или ако е необходимо, четири вида задължителна информация. Информацията, изисквана по член 10, параграф 2, букви а) — г), следва да бъде посочена при етикетването на храната или в представянето и рекламата ѝ, ако такова етикетване не е налично. Тази разпоредба следва да се разбира с оглед на целта на законодателя да гарантира висока степен на защита на потребителя чрез предоставяне на точна и ярна информация, която да помага на потребителите да направят информиран избор.

Определение за „етикетиране“ е дадено в член 1, параграф 3, буква а) от Директива 2000/13/ЕО и член 2, параграф 2, буква й) от Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁾. Според това определение „етикетиране“ означава всички текстове, данни, марки, търговско наименование, изображения или символи, свързани с дадена храна и нанесени върху опаковка, документ, надпис, етикет, пръстен или увивна лента, които придружават или се отнасят до такава храна“. В законодателството на Съюза е дадено определение за „реклама“⁽⁴⁾, но не и определение за „представяне“, поради което то следва да се разбира в светлината на обяснението в член 2, параграф 3, буква а) от Директива 2000/13/ЕО и член 7, параграф 4, буква б) от Регламент (ЕС) № 1169/2011.

⁽¹⁾ ОВ L 109, 6.5.2000 г., стр. 29.

⁽²⁾ ОВ L 250, 19.9.1984 г., стр. 17.

⁽³⁾ ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 18.

⁽⁴⁾ В Директива 2006/114/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно заблуждаващата и сравнителната реклама се посочва: „реклама“ означава всяко съобщение във връзка с търговия, занятие, занаят или професия, което има за цел да насърчи реализацията на стоки или услуги, включително на недвижими имоти, права и задължения (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 21).

Здравната претенция може да бъде предявена при „етикетирането“, което може да включва не само етикета, а и цялата предоставена на потребителя информация за храната, която придружава тази храна или се отнася до нея. Разграничението между „етикетиране“ и „реклама“ е в това, че „етикетирането“ засяга доставката на храната до крайния потребител, докато „реклама“ се отнася за насърчаване на реализацията на храни от бизнес оператора на храни.

- а) За спазване на разпоредбите на член 10, параграф 2 е необходимо задължителната информация да се посочи при етикетирането на храната, за която се отнася здравната претенция.
- б) Когато не е налице „етикетиране“, задължителната информация се предоставя в „рекламата“ и „представянето“ на храната, за която се отнася здравната претенция. Например когато се използва здравна претенция в обща реклама на храна (напр. маслиново масло, млечни продукти, месо и т.н.), която не я свързва с конкретен продукт, който също би подлежал на „етикетиране“, и в този случай задължителната информация трябва да бъде посочена в „рекламата“ или „представянето“ на тази храна.

В член 12 от Регламент (ЕС) № 1169/2011 е залегнал принципът, че потребителят винаги следва да разполага със задължителната информация, когато взема решение за закупуване на дадена храна. Специално трябва да се отбележи член 14 от Регламент (ЕС) № 1169/2011 за продажбата от разстояние. Потребителят трябва да разполага със задължителната информация преди покупката, а в случаите на продажба от разстояние, в които достъпът до „етикетиране“ е ограничен, задължителната информация трябва да бъде включена в представянето и рекламата на храната, в материала, подпомагащ продажбите от разстояние, независимо дали той представлява уебсайт, каталог, листовка, писмо и т.н.

- в) В член 1, параграф 2 от регламента се предвижда освобождаване за продукти, които не са предварително опаковани, предлагани за продажба на краен потребител или за доставка на заведения за обществено хранене, и за храни, опаковани на мястото на продажба по искане на купувача или предварително опаковани с оглед непосредствена продажба. Това освобождаване означава, че не се изисква задължителната информация по член 10, параграф 2, букви а) и б). Напротив, при необходимост винаги се изисква информацията по член 10, параграф 2, букви в) и г).

2.2. Четири вида задължителна информация

Макар че позволява определена гъвкавост за бизнес операторите на храни по отношение на изразяването на задължителната информация, регламентът предвижда задължително предоставяне на следните четири вида информация, когато се използва разрешена здравна претенция:

- а) „Информация, в която се посочва важноста на разнообразната и балансирана диета и здравословния начин на живот“

Целта на тази разпоредба е да помогне на потребителя да разбере конкретния полезен ефект на храната, за която се отнася здравната претенция. С нея се подчертава, че потребителите следва да бъдат осведомени, че консумацията на тази конкретна храна трябва да бъде част от разнообразна и балансирана диета, а не да се консумира прекомерно и в разрез с добрата диетична практика (съображение 18), за да се постигнат здравословни резултати, и че консумацията на храната, за която се отнася здравната претенция, като част от разнообразна и балансирана диета е само един аспект от здравословния начин на живот;

- б) „Количество от храната и начин на консумирането ѝ за получаване на означения благоприятен ефект“

Тази разпоредба се отнася до информацията, която бизнес операторът на храни следва да предостави въз основа на състава на храната, за да гарантира, че може да бъде постигнат ефектът, предмет на претенцията. Начинът на консумация на храната е важен и информирането на потребителя за това може също да бъде задължително в рамките на специфичните условия за използване на здравни претенции, определени от Комисията за целите на разрешаването и включването им в регистъра на Съюза⁽¹⁾. Тази разпоредба трябва обаче да гарантира, че при всички здравни претенции потребителят е напълно информиран колко храна е необходима и как да бъде консумирана тя в течение на деня. Например, следва да се предостави информация за това, дали има вероятност ефектът, предмет на претенцията, да бъде постигнат чрез еднократна или неколкостепенна консумация на храната в рамките на деня. Освен това, тази информация не трябва да насърчава или да оправдава свързконсумацията на храна, както е посочено в член 3, втора алинея, буква в). Когато това не е възможно, здравната претенция не следва да се използва;

- в) „Според случая, информация, адресирана към лицата, които следва да избягват употребата на храната“; както и

- г) „Подходящо предупреждение за продукти, чиято прекомерна консумация може да представлява риск за здравето“.

Някои претенции могат да бъдат разрешени с ограничения за използването им, докато за някои вещества може да се предвидят допълнителни изисквания за етикетиране в други специални разпоредби по отношение на категории храни. Всички тези изисквания са кумулативни, като операторите са длъжни да спазват всички относими разпоредби, приложими за храните и претенциите. Бизнес операторите на храни обаче трябва да спазват своите задължения, произтичащи от общото законодателство за храните, и да се придържат към базисното изискване да пускат на пазара храна, която е безопасна и не вреди на здравето, както и да използват такава информация на своя отговорност.

⁽¹⁾ Регистърът на Съюза е достъпен на официалния уебсайт на Европейската комисия, Генерална дирекция „Здравеопазване и потребители“ <http://ec.europa.eu/nuhclaims/>.

3. Позоваване на общите, неспецифични здравни ползи — член 10, параграф 3

По смисъла на член 10, параграф 3 се допуска използването на лесноразбираема и привлекателна информация, съдържаща позоваване на общите, неспецифични ползи от храната за цялостното добро здраве или здравно благополучие, без предварително разрешение, при наличие на специфични условия. Използването на такава информация може да бъде от полза за потребителите, тъй като би носило по-достъпни за тях послания. Те обаче биха могли лесно да бъдат неправилно разбрани и/или изтълкувани от потребителите, като вследствие на това е възможно последните да си представят други/по-добри здравни ползи от дадена храна в сравнение с реално съществуващите. Поради тази причина при позоваване на общите, неспецифични здравни ползи е задължително тези позовавания да бъдат придружени от специфична здравна претенция от списъка на разрешените здравни претенции в регистъра на Съюза. За целите на регламента специфичната разрешена здравна претенция, придружаваща информацията, съдържаща позоваване на общи, неспецифични здравни ползи, следва да бъде предявена „в близост до“ или „след“ тази информация.

Специфичните претенции от списъка на разрешените здравни претенции следва да имат известна връзка с общото позоваване. Колкото по-обобщено става това позоваване, напр. „за добро здраве“, все повече здравни претенции от разрешените списъци биха могли да бъдат допустими да го придружават. Все пак следва да се обърне внимание, че в член 10 са залегнали определени правила за контекста, в който се използват здравните претенции, а предвид факта, че член 10 конкретно се позовава на предписанията на глави II и IV, те следва също да бъдат взети предвид, за да могат операторите да спазват разпоредбата на член 10, параграф 3. Поради това, с цел да се избегне заблуждаването на потребителите, бизнес операторите на храни са длъжни да демонстрират връзката между позоваването на общи, неспецифични ползи от храната и специфичните, разрешени здравни претенции, които ги придружават.

Някои претенции, за които бе подадено заявление за разрешение по време на научната им оценка, бяха преценени като прекалено общи или неспецифични, за да бъдат оценени. Тези претенции не можеха да бъдат разрешени и поради това фигурират в списъка на неразрешените претенции в регистъра на Съюза за хранителни и здравни претенции. Това не изключва възможността тези претенции да се възползват от разпоредбите на член 10, параграф 3 и поради това могат да бъдат законно използвани, когато са придружени от специфична претенция от списъка на разрешените здравни претенции в съответствие с посочения член.